

Oponentský posudek habilitační práce

**„ÚLOHA MIMOJÍCNOVÉHO REFLEXU V ETIOPATOGENEZI ONEMOCNĚNÍ
HORNÍCH CEST DÝCHACÍCH“**

As. MUDr. Karol Zeleník, PhD.

Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku LF OU a FN Ostrava

Téma habilitačního spisu je velmi aktuální pro stále narůstající počet pacientů s projevy mimojícnového refluxu v některých ORL lokalitách. Závažnost klinických aspektů tohoto onemocnění je dále akcentována skutečností, že podle některých pramenů je až v 80 % příčinou terapeuticky velmi závažných subglotických stenóz. Proto je uvedenému tématu věnována v poslední době celosvětově velká pozornost, zaměřující se na detailní poznání patofyziologie, zlepšení dosud ne zcela uspokojivě zvládnuté diagnostiky a konsekventně i léčby mimojícnového reflexu. Tento trend zachycuje i hodnocená práce.

Habilitační spis, čítající celkem 168 stran, je rozdělen do dvou částí:

První definuje rozdíly mezi gastroezofageálním a mimojícnovým reflexem a uvádí podrobný přehled poznatků o etiopatogeneze, symptomatologii, diagnostice a terapii posledně uvedeného. Je podložena 167 recentními citacemi, což svědčí o vysoké erudici autora v dané problematice, kterou dále potvrzuje v závěru uvedený přehled jeho relevantních publikací. Ten zahrnuje jednu monografii (jež je základem této první části habilitačního spisu), jeden učební text, dvě kapitoly v monografiích, deset cizojazyčných publikací v časopisech s IF (5x první autor) a šestnáct domácích publikací bez IF (9x první autor).

Druhá část je souhrnem vlastních výsledků autora, koncipovaná jako soubor čtrnácti příložených publikací (in extenso, 10x a 4x v impaktovaném, resp.

neimpaktovaném časopisu). Jsou zde definovány cíle, zaměřené na diagnostiku mimojícnového refluxu a jeho možný etiopatogenetický vztah ke globus pharyngeus, chronickému zánětu nosu a vedlejších dutin nosních, chronické sekretorické otitidy a papilomatóze hrtanu. Jednotlivé okruhy jsou uvedeny shrnutím problematiky, poté prezentovány výsledky a jejich závěry.

Výsledky habilitace jsou pro danou problematiku velmi přínosné, zvláště je nutno zdůraznit tu část spisu, zabývající se dosud ne zcela jasným vztahem refluxu k chronickým zánětům vedlejších dutin nosních, středouší a k papilomatóze hrtanu. Počty pacientů ve studiích jsou více než dostatečné, metodika a použité statistické metody adekvátní.

Práce postrádá samostatně koncipovanou kapitolu „Diskuze“. Relevantní úvahy jsou jen stručně zmiňovány v úvodním shrnutí problematiky, uvozujícím jednotlivé subkapitoly obsažené v Souhrnu vlastních výsledků.

Závěr habilitačního spisu je obecnou syntézou jeho parciálních cílů. Autor konstatuje, že diagnostika mimojícnového reflexu doznala díky technickému pokroku v současnosti výrazného zlepšení, a průkaz přítomnosti refluxátu horní části aerodigestivního traktu, středouší, nose a paranasálních dutinách významným potvrzuje roli extraezofageálního reflexu v uvedených lokalitách.

Text se vyznačuje pěkným, dobře srozumitelným jazykem, sporadické gramatické chyby a překlipy nijak nesnižují její kvalitu. Spis má logickou strukturu, jeho přehlednost je však poněkud ovlivněna tím, že Cíle práce a Diskuze zde nebyly koncipovány jako samostatné oddíly.

Posuzovaná práce je shrnutím dlouholeté a systematické práce MUDr. Karola Zeleníka, PhD. v dané problematice, která byla i tématem grantového projektu IgA MZ, proběhnuvším pod jeho vedením. Jejimi výstupy bylo vedle již zmíněné řady publikací i 42 orálních prezentací

na domácích i zahraničních fórech. Autor tak požívá v rámci ČR renomé špičkového odborníka v oblasti extraezofageálního refluxu.

Závěr: Oponovaná habilitační práce as MUDr. Karola Zeleníka, PhD. rozšiřuje dosavadní znalosti v problematice extraezofageálního refluxu, její výsledky je možno považovat za inovativní.

Celkové hodnocení práce: Po prostudování předložené práce docházím k závěru, že tato splňuje na ni kladené nároky. Proto ji doporučuji přijmout v předložené formě a na jejím základě udělit MUDr. Karolu Zeleníkovi, PhD. titul docent pro obor otorinolaryngologie.

Dotaz na habilitanta: Součástí hodnoceného spisu je i recentní studie, z níž vyplývá hypotetický kauzální vztah extraezofageálního refluxu k recidivující papilomatóze dýchacího traktu. Byly v poslední době publikovány práce, které tuto hypotézu dále podporují?

V Olomouci dne 9.8.2019

Prof. MUDr. Ivo Stárek, CSc

Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku

LF UP v Olomouci